

ELEKTROODPADY ODDAJMY W DOBRE MIEJSCE

Zasady gospodarowania użytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym

Zgodnie z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/19/UE z dnia 4 lipca 2012r. w sprawie użytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (WEEE) (Dz. Urz. UE L 197 z 24.07.2012, str. 38, z późn. zm.) **użyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (ZSEE)** oznacza sprzęt, którego prawidłowe działanie uzależnione jest od dopływu prądu elektrycznego lub obecności pól elektromagnetycznych, oraz sprzęt służący do wytwarzania, przesyłu oraz pomiaru prądu i pól elektromagnetycznych i zaprojektowany do użycia przy napięciu nieprzekraczającym 1 000 voltów dla prądu przemiennego i 1 500 voltów dla prądu stałego. Elektroodpady powstają gdy pozbywamy się sprzętu elektrycznego lub elektronicznego, kiedy uznamy, że dane urządzenie nie spełnia już swoich funkcji lub nie będzie więcej użytkowane. Wraz z powiększaniem się rynku i skracaniem się cykliów innowacyjnych sprzęt jest wymieniany coraz częściej i staje się szybko rosnącym źródłem odpadów. **Niestety Polacy gromadzą użyty sprzęt elektryczny i elektroniczny lub wyrzucają go na śmietnik.** Dotyczy to szczególnie małego AGD, drobnego RTV, wyrobów audio. Elektrośmieci należy przekazać do punktu selektywnego zbierania odpadów (PSZOK), do sklepu, w momencie zakupu nowych urządzeń, do punktu serwisowego lub do punktu skupu złomu. **Zużyty sprzęt oddany do punktu zbierania powinien być kompletny i nie może być demontowany amatorsko, ponieważ grozi to zanieczyszczeniem środowiska lub utratą zdrowia. Za demontowanie na własną rękę i wyrzucanie elektrośmieci do kosza będzie groziła kara grzywny.**

ELEKTROŚMIECI – WIĘCEJ PRZETWARZAĆ

Dlaczego elektrośmieci wymagają zbierania i odpowiedniego przetwarzania? Ponieważ to wyjątkowo niebezpieczna dla zdrowia ludzi i środowiska grupa odpadów. Sprzęty mogą być cennym źródłem surowców nadających się do powtórnego wykorzystania – przy odpowiednim i ekologicznie bezpiecznym przetworzeniu. Urządzenia elektryczne oraz elektroniczne są wykonane z materiałów, elementów i podzespołów, które mogą zawierać substancje niebezpieczne. Wiele z substancji używanych w urządzeniach elektronicznych to trucizny i związki rakotwórcze.

NIEBEZPIECZNE SUBSTANCJE W POWSZECHNIE UŻYWANYCH SPRZĘTACH I URZĄDZENIACH:

- izolacja kabli elektrycznych zawiera **polichlorek winylu (PVC)**;

- układy chłodzące lodówki i ich izolacje mogą zawierać niebezpieczne dla środowiska **freony**;
- tworzywa sztuczne zawierają **związki bromu** zmniejszające ich palność;
- różne części podzespołów elektronicznych mają stopy lutownicze na bazie **ołowiu**;
- lampy kineskopowe mają szczególnie niebezpieczne substancje jak **arsen, ołów, kadm, chrom, miedź, nikiel, rtęć, cynk**;
- wyłączniki czy podświetlacze zawierają **rtęć**;
- baterie zawierają **dwutlenek manganu, żelazo, cynk, grafit, chlorek**.

Jedna guzikowa bateria, jaką wkładamy np. do zegarka, może zanieczyścić około 1m³ gleby i około 400 litrów wody.

Zawartość niebezpiecznych części składowych w EEE jest głównym problemem podczas gospodarowania odpadami, a recykling WEEE jest realizowany w niewystarczającym zakresie. Brak recyklingu powoduje utratę cennych zasobów. Unia dąży do tego, żebyśmy więcej elektrośmieci zbierali i ograniczyli ich transport. Dyrektywa o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym zobowiązuje państwa członkowskie UE do zwiększenia ilości przetwarzanego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (**WEEE - Waste Electrical and Electronic Equipment**). Każde państwo członkowskie zapewnia wdrożenie zasady odpowiedzialności producenta i na tej podstawie osiągnięcie co roku minimalnego poziomu zbierania. **Od 2016r. minimalny poziom zbierania wynosi 45%** i jest obliczany na podstawie całkowitej masy WEEE zebranego w danym roku w danym państwie członkowskim, wyrażonego jako procentowa wartość średniej masy EEE wprowadzonego do obrotu w poprzednich trzech latach w tym państwie członkowskim. Państwa członkowskie zapewniają, aby ilość zebranego WEEE zwiększała się stopniowo w okresie od 2016 r. do 2019 r. **Od 2019 r. minimalny roczny poziom zbierania do osiągnięcia wynosi 65 %** średniej masy EEE wprowadzonego do obrotu w trzech poprzedzających latach w danym państwie członkowskim lub alternatywnie 85 % masy WEEE wytworzonego w tym państwie członkowskim.